

Hoe vertel ik mijn kinderen dat ik kanker heb

Informatie voor (groot)ouders/verzorgers met kanker en hun partners.

Hoe vertel ik mijn kinderen dat ik kanker heb?

Hoewel het vertellen aan de kinderen een persoonlijk proces is, zijn er een aantal basisadviezen die voor iedereen van pas kunnen komen. Hieronder volgen enkele tips die u kunt gebruiken bij het informeren van uw kind.

Tip: *het hoeft niet altijd zwaar en bespreekbaar te zijn. Ontspanning en leuke dingen samen doen, is ook heel belangrijk. Een arm om je schouder, een extra knuffel, samen een spel doen of samen lachen.*

Hoe leg je zo iets uit?

“ *'Hoe kan het dat zo'n zak met water papa beter maakt, ik zie er namelijk niets inzitten'.*

'Toch zit er een heel speciaal stoffje in' zegt de arts. 'Een stoffje dat de zieke cellen opspoorst en hier als een magneet aan blijft kleven. Hierdoor herkent het lichaam de zieke cel en voert deze af. 'Wow, superknap!'

Algemene tips

✓ Waar, wanneer en hoe?

- Zoek een **rustig moment** om het uw kinderen te vertellen. Als u meerdere kinderen heeft, vertel het ze dan zo mogelijk **tegelijk**.
- Geef informatie **gefaseerd**, probeer niet teveel op de zaken vooruit te lopen.
- Geef informatie op het **niveau van uw kinderen** en controleer of ze het begrijpen. Probeer zo weinig mogelijk medische termen te gebruiken.
- **Wees eerlijk** in wat u aan uw kinderen vertelt. Zo zorgt u ervoor dat uw kind u blijft vertrouwen en zo voorkomt u dat uw kind gaat fantaseren.

✓ Welke informatie?

- Leg uit wat er de komende dagen en weken gaat **gebeuren**
- **Bereid kinderen voor** op wat komen gaat, bijvoorbeeld als u kaal wordt van de behandeling of wanneer u naar het ziekenhuis gaat en er iemand anders op hen komt passen.
- **Herhaal** in de komende dagen en weken de informatie nog eens. Zo landt het beter bij kinderen en zien ze dat het klopt wat u vertelt.
- Gebruik het woord '**kanker**', u voorkomt zo dat uw kind dit woord van anderen hoort met een andere uitleg daarbij.
- Sommige kinderen zoeken informatie op **internet**. Vraag regelmatig wat ze op internet gevonden hebben en praat er samen over. Zo helpt u ze goede en slechte informatie te onderscheiden.
- Het kan ook heel zinvol zijn om uw kind **mee te nemen naar de behandelend arts**, zodat het daar zijn vragen kan stellen en zorgen kan uiten.
- Maak duidelijk dat het **niemand zijn schuld** is dat u kanker heeft gekregen.
- Leg uit dat kanker **niet besmettelijk** is, knuffelen is juist belangrijk!
- Zeg niet "maak maar een tekening dan wordt mama/papa weer beter", maar leg uit dat het kind **niks kan doen om u beter te maken**, wel om u beter te laten "voelen".
- **Volg uw eigen gevoel** als ouder; wat past er bij uw kind en bij zijn/haar ontwikkelingsniveau.

✓ Gevoelens

- Neem uw kind en zijn **gevoelens serieus**. Praat erover en laat het kind vragen stellen. Ook al weet u niet alle antwoorden, u weet op die manier wel wat er in uw kind omgaat.
- Houd uw eigen emoties **niet verborgen** voor uw kind, uw kind leert dat het tonen van emoties mag.
- **Iedereen reageert anders**, kinderen kunnen dus ook heel verschillend reageren. De een zal in huilen uitbarsten, de ander stilvallen en weer een ander zal misschien wel weglopen naar zijn/haar kamer.
- Ook kan het zijn dat uw kind rekening houdt met uw gevoelens en er daarom **moeilijk met u over kan praten**. Als u dat merkt, bespreek dit dan met het kind en kijk of er een vertrouwd persoon zoals een opa, oma, ander familielid of goede vriend/vriendin in de buurt is met wie het dan wel kan praten.

Tips per leeftijdsfase

✓ **Babytijd**

Zelfs een baby voelt tijdens een proces van ziek zijn dat dingen anders zijn dan anders. De vaste structuur kan in het gedrang komen, de verzorger gedraagt zich anders of wordt soms tijdelijk vervangen door iemand anders. De baby kan daarom onrustig worden, vaker huilen, slechter slapen en moeite krijgen met eten of vaker spugen.

- Probeer zoveel mogelijk de **structuur** te behouden die uw baby gewend is.
- Zorg voor een **vaste vervanger/oppas** als dat nodig is.
- Bespreek met deze oppas ook wat u aan uw kind vertelt en hoe. Een duidelijk en **consequent verhaal** naar uw kind toe biedt veiligheid.
- Geef zoveel mogelijk **lichamelijk contact**: vasthouden, knuffelen, wiegen en praat zachtjes met uw baby. *Als u uw kind niet kunt vasthouden, bijvoorbeeld vanwege een operatie, leg uw baby dan naast u in bed zodat er toch contact mogelijk is.*

✓ **Peuter- en kleutertijd**

Als de structuur van de dag verandert, kan uw kind daar last van hebben. Kinderen krijgen soms minder aandacht en er is minder tijd om met ze te spelen. Uw kind kan heel boos worden als hij zijn zin niet krijgt. Kinderen zijn gevoelig voor stemmingen van de ouders en denken soms dat hun verdriet, bezorgdheid en angst hun schuld is.

Als een kind gespannen of gefrustreerd is kan het terugvallen in gedrag van toen het nog jonger was. Het kind gaat bijvoorbeeld weer in bed plassen terwijl het al zindelijk was, of weer duimzuigen.

Sommige kinderen slapen slechter, worden stil of juist erg actief of vragen aandacht door opvallend of vervelend gedrag.

- Probeer zoveel mogelijk de **vaste (dag) structuur** te behouden.
- Zorg voor een **vaste vervanger/oppas** als dat nodig is.
- Bespreek met deze oppas ook wat u aan uw kind vertelt en hoe. Een duidelijk en **consequent verhaal** naar uw kind toe biedt veiligheid.
- Probeer vast te houden aan uw manier van opvoeden, ga uw kind niet extra verwennen of steeds regels veranderen. Juist nu hebben kinderen **behoefte aan duidelijkheid**.
- Geef uw kinderen de gelegenheid om hun **gevoelens te uiten** in bijvoorbeeld hun spel of in een tekening.
- Kinderen kunnen ineens heel **emotioneel** reageren op iets wat onbenullig lijkt, bijvoorbeeld als iets stuk gaat. Geef ruimte voor deze emotie; het kan een uiting zijn van onderliggend verdriet.
- Lees met uw kind een **boekje over kanker**, dat aansluit bij de leeftijd van uw kind. Uw kind kan uw gedrag dan beter begrijpen en weet dat het niet zijn schuld is.
- Uw **uiterlijk** kan door de behandeling veranderen, (borstamputatie, kaalheid) uw kind kan hier moeite mee hebben. Maak dit bespreekbaar en maak uw kind duidelijk dat u en/of uw partner nog steeds dezelfde vader of moeder blijft.

- Houd er rekening mee dat op deze leeftijd fantasie en werkelijkheid door elkaar heen lopen. Gebruik dus **niet te veel beeldspraak**, want dan kunnen er heel verkeerde ideeën bij het kind ontstaan.

Nuttige informatiebronnen

Websites

www.kankerspoken.nl

www.langsdezijlijn.com

www.kanker.nl

www.hetklokhuis.nl/algemeen/Over%20kanker

Brochures en boeken

- Mama heeft kanker. Sine Van Mol en Ann De Bode. Prentenboek voor kinderen vanaf 2 jaar.
- De longkanker van Opa Ties. A. de Christal. Vanaf 3 jaar.
- Mama's borst is ziek. Hanneke de Jager. Lft. 3-6 jaar
- Mamma heeft bloot haar. H. Karthaus. Lft. 3-8 jaar.
- Radio-Robbie en zijn gevecht tegen de slechte kankercellen. Naafs-Wilstra. Vanaf 4 jaar.
- Grote boom is ziek Nathalie Slosse Vanaf 4 jaar.
- Toverdruppels. Nathalie Slosse. Vanaf 4 jaar.
- Joost en het gemene spookje. 4-8 jaar.
- 'De tuin van Jonas'. Brigitte Mercier-Schuermans Uitgave: Stichting tegen Kanker. Lft. 4 - 12 jaar
- Doe boek voor ouders en kinderen. Wendy Bassant & Peter Swart. vanaf 5 jaar
- Het hart van mama. Pascale de Snijder. Lft. 5 – 8 jaar

✓ **Schoolkind (6 tot 12 jaar)**

Kinderen in deze leeftijd begrijpen al beter wat er aan de hand is en waarom de dagelijkse structuur verandert. Zij zijn soms meer dan voorheen geïnteresseerd in de feiten. Zij kunnen zich juist erg verantwoordelijk voelen en dit uiten in hulpvaardig gedrag, worden vroeg wijs en serieus voor hun leeftijd.

Het kan ook zijn dat uw kind helemaal niet reageert, er niet over wil praten of vlucht als het woord kanker ter sprake komt. Soms willen kinderen hun gevoelens niet laten zien. De zieke ouder heeft immers al genoeg aan zichzelf.

Het kan ook dat kinderen angstig en verdrietig zijn zonder dat de ouder dit merkt. Op school kunnen ze soms wel ander gedrag vertonen of minder goed presteren. Ze kunnen zich ook zorgen maken over hun eigen gezondheid en toekomst.

- De **vaste structuur** van eten, spelen, slapen, school en huiswerk maken blijft belangrijk, probeer dit zoveel mogelijk te behouden.
- Probeer vast te houden aan uw manier van opvoeden, ga uw kind niet extra verwennen of steeds regels veranderen. Juist nu hebben kinderen **behoefte aan duidelijkheid**.
- Geef **ruimte voor het uiten van verdriet en angsten** van uw kind. Laat bij momenten ook aan uw kind zien dat **u zelf ook wel eens verdrietig of bang bent**, zonder uw kind te overspoelen met uw emoties. Sommige kinderen vinden het fijn om te schrijven of tekenen over wat hen is overkomen, andere laten het terugkomen in hun spel of gebruiken muziek of sport als uitlaatklep.
- Geef **duidelijke informatie** over uw ziekte en de behandeling en geef veranderingen in de situatie aan. Bijvoorbeeld als uw uiterlijk verandert of u ziek bent van de behandeling. Er zijn diverse boekjes en internetsites ter ondersteuning.
- **Neem uw kind af en toe mee naar het ziekenhuis** voor een controle of behandeling, tenzij uw kind dit echt niet wil. Bereid uw kind voor op wat het daar kan verwachten; bijvoorbeeld andere zieke mensen, het infuus tijdens de behandeling. Geef aan dat ze vragen mogen stellen aan de dokter of verpleegkundige.
- **Licht de school in**. De leerkracht weet dan dat het gedrag van uw kind kan veranderen en kan zorgen voor aandacht en begeleiding en weet welke onderwerpen voor uw kind opeens gevoelig kunnen liggen. Vertel uw kind wat u op school wilt gaan vertellen en vraag hem/haar wat hij zelf zou willen vertellen. Houd tijdens het gehele proces regelmatig contact met de school.

Nuttige informatiebronnen

Websites

www.kankerspoken.nl

www.langsdezijlijn.com

www.kanker.nl

www.hetklokhuis.nl/algemeen/Over%20kanker

Brochures en boeken

- De tuin van Jonas. Brigitte Mercier-Schuermans Uitgave: Stichting tegen Kanker. Lft. 4 - 12 jaar.
- Mamma heeft bloot haar. H. Karthaus. Lft. 3-8 jaar.
- Joost en het gemene spookjes. 4-8 jaar.
- Doe boek voor ouders en kinderen. Wendy Bassant & Peter Swart. Vanaf 5 jaar.
- Het hart van mama. Pascale de Snijder. Lft. 5 – 8 jaar.
- Knkrwrdbk Woordenboek voor kinderen met een vader of moeder met kanker. Lft. 6 -12 Nel Kleverlaan
- Immuno-Lisa. Lft. 5 - 8 jr. Een prentenboekje dat in eenvoudige woorden en aan de hand van kleurrijke tekeningen uitlegt wat kanker is en wat immunotherapie doet.
- Mamma heeft een knobbeltje. Pieke Stuvet. Vanaf 10 jaar.
- Gewoon pech. Esther Smid. Vanaf 11 jaar.
- Het grote Klokhuisboek. Fiona Rempt lft. 9-12 jaar .
- Twee tieten in een envelop. Wim Daniëls. Vanaf 10 jaar.
- Ik ben Jack! Jack leert over kanker. Daniëlle van Caspel & Angelique van Staveren. Kinderen in de basisschoolleeftijd.

DVD's

Storm

Voor kinderen van 6-9 jaar.

Verdriet door je hoofd

De documentaire verdriet door je hoofd geeft een kijkje in de wereld van kinderen (6-16 jaar) met een vader of moeder met kanker.**De praatstoel**

Voor kinderen van 9-12 jaar.

✓ Puberteit

De communicatie met pubers kan lastig zijn. De invloed van de wereld buiten het gezin, vooral van leeftijdsgenoten, wordt steeds groter. Pubers maken zich los van het gezin. Wanneer één van de ouders kanker heeft, kan dit proces echter verstoord worden omdat zij zich verantwoordelijk gaan voelen voor het gezin of schuldig voelen over hun behoefte meer tijd met vrienden te willen doorbrengen. Sommigen willen thuis de rol van de zieke ouder op zich nemen. Ze vinden school minder belangrijk, kunnen gaan spijbelen of halen slechte resultaten. Soms isoleren ze zich van hun omgeving, vrienden en familie. Hun zelfvertrouwen wordt op de proef gesteld. Ze kunnen soms onverschillig overkomen, maar zijn dat in wezen niet. Ze kunnen boos en gefrustreerd zijn of bang dat ze ook kanker krijgen.

- Probeer het **dagelijkse ritme** van eten, huiswerk maken, sporten, op tijd naar bed gaan in huis te handhaven. Ga regels niet drastisch veranderen.
- Geef als dat nodig is of wanneer uw kind dat wil **kleinere taken in het huishouden**, zoals stofzuigen, grasmaaien of de afwas doen. Zorg ervoor dat u niet uw hele huishouden overdraagt aan het kind. Het is belangrijk dat het eigen leven van uw kind doorgaat.
- Geef **eerlijke en duidelijke informatie** over kanker en ga vragen en discussies niet uit de weg. Als de puber eigenlijk niet wil praten, zeg dan dat u dat respecteert maar geef als dat nodig is toch de informatie aan uw kind. Op een ander moment wil hij/zij wel misschien wel met u of met een vertrouwd persoon praten.

- Pubers zijn soms erg op hun uiterlijk gericht en kunnen zich bijvoorbeeld tegenover hun vrienden **schamen** voor uw veranderde uiterlijk. Maak dit bespreekbaar en bepaal samen wat acceptabel is in aanwezigheid van vrienden.
- Als uw kind moeite heeft met zijn/haar gevoelens te uiten, stimuleer dan **contact met iemand die dichtbij uw kind staat** en waarbij het kind zich veilig voelt. Soms helpt het om gevoelens op te schrijven in bijvoorbeeld een dagboek, maar er zijn ook andere uitlaatkleppen zoals sporten of muziek luisteren of maken.
- De meeste kinderen in deze leeftijdscategorie zoeken **informatie op internet**. Vraag uw kind of hij/zij dat ook heeft gedaan en wat hij zoal gelezen heeft. Er zijn ook boeken en dvd's verkrijgbaar voor deze leeftijdsfase die heel geschikt zijn.
- **Neem uw kind af en toe mee naar het ziekenhuis** voor een controle of behandeling, tenzij uw kind dit echt niet wil. Bereid uw kind voor op wat het daar kan verwachten; bijvoorbeeld andere zieke mensen, het infuus tijdens de behandeling. Geef aan dat ze vragen mogen stellen aan de dokter of verpleegkundige.
- **Licht de school in maar doe dat wel in samenspraak met uw kind**. Een mentor kan veranderd gedrag in de gaten houden en hulp of eventueel begeleiding regelen. Misschien wil uw kind een werkstuk maken of een presentatie houden over kanker, stimuleer hem daarin, maar laat de keuze aan uw kind.

Nuttige informatiebronnen

Websites

www.kankerspoken.nl

www.langsdezijlijn.com

www.kanker.nl

www.hetklokhuis.nl/algemeen/Over%20kanker

[Headspace - laagdrempelige psychische hulp voor jongeren](#)

Brochures en boeken

- Mamma heeft een knobbeltje. Pieke Stuvet. Vanaf 10 jaar.
- Twee tietes in een envelop. Wim Daniëls. Vanaf 10 jaar.
- Gewoon pech. Esther Smid. Vanaf 11 jaar.
- Ben effe weg. Irene Jansen. Lft. 12 -16 jaar .

DVD's

Verdriet door je hoofd

De documentaire verdriet door je hoofd geeft een kijkje in de wereld van kinderen (6-16 jaar) met een vader of moeder met kanker.

Halte kanker

Anthony, annemiek, Ellen, Justin Debbie, Tim en Lisette (13-19 jaar) vertellen niet alleen hun verhaal, maar geven ook tips en informatie.

Voor jongeren van 12 tot 19 jaar die een vader of moeder hebben met kanker is de DVD gratis.

Knuffelen

“ **Mag ik in je bed komen liggen zoals ik dat thuis ook altijd doe, even lekker knuffelen?**

'En daar lag ik samen met mijn jongste zoon. Heerlijk. Wat een bijzonder moment'.

Als genezing niet meer mogelijk is

Hoewel het een normale reactie is om weerstand te voelen om uw kind te vertellen dat u doodgaat, is dit juist wel heel belangrijk. Het is moeilijk om een termijn aan kinderen te geven. Hoe leg je bijvoorbeeld uit dat de arts heeft gezegd dat je nog een één tot twee jaar te leven hebt? U kunt tegen uw kind zeggen dat u dood zult gaan aan deze ziekte, maar dat niet bekend is wanneer. Bespreek met uw kind dat u hem op de hoogte zult houden. Bijvoorbeeld wanneer de behandeling die eerst gericht was op overleven, over gaat naar een behandeling gericht op kwaliteit van leven en comfort. Voor meer informatie over dit onderwerp [klik hier](#).

Een kijkje in het ziekenhuis

“ **Mijn kinderen hadden een heel naar beeld bij mijn behandeling in het ziekenhuis. Dit werden heuse spookverhalen in hun hoofd.**

Ik heb toen voorgesteld om voorafgaand aan de behandeling met de kinderen te gaan kijken in het ziekenhuis. Dit heeft ons als gezin enorm geholpen.

Hoe vertel ik het op school?

Bespreek met uw kind en de leerkracht **wát** de klas mag weten, **wie** dit gaat bespreken; het kind zelf, u of misschien wel samen en **hóe** jullie dit gaan bespreken. Het kind is hierin bepalend. Natuurlijk is het wel belangrijk dat de **klas op de hoogte** is, het kind brengt immers veel tijd door op school. Hieronder weer een aantal nuttige **tips** en **informatiebronnen** waar jullie samen gebruik van kunnen maken.

✓ Tips - hoe vertel ik het op school

- Zorg ervoor dat er **één contactpersoon** is vanuit school, bijvoorbeeld een schoolmaatschappelijk werk, een intern begeleider of mentor.
- Maak **afspraken** over wie welk nieuws vertelt.
- Betrokkenheid vanuit school is fijn, maar attendeer de leerkrachten erop om goed te kijken of het kind op dat moment geconfronteerd wil worden met de ziekte. School is een veilige plek waar het kind zichzelf kan zijn. **Let dus op de signalen** en hoe hij reageert als de leerkracht erover begint. Kinderen willen vaak dat op school alles hetzelfde blijft.
- Maak afspraken over bijvoorbeeld moeder- of vaderdag. Hoe wil het kind dat hier mee wordt omgegaan op school?
- Het kind kan een **spreekbeurt** maken over kanker, uiteraard alleen als het kind (en de ouder) dit zelf wil.
- Als de ouder binnenkort zal overlijden aan de ziekte, is het van belang om de klas hierop **voor te bereiden**. Bespreek samen met de contactpersoon vanuit school wat het kind en de ouders prettig vinden.
- Ook **na het overlijden** is het belangrijk om hierover in gesprek te blijven met school in samenspraak met het kind.

✓ Nuttige informatiebronnen voor in de klas

Hieronder volgen enkele informatiebronnen die wellicht handig zijn om te gebruiken in de klas.

- [Lessenpakket vrij te downloaden](#)
- [Met kinderen over kanker praten in de klas](#)
- [Het klokhuis - informatie over kanker](#)
- Boek: Grote woorden bij kanker – Cindy Verhulst

Wanneer kan professionele hulp nodig zijn?

De meeste kinderen zijn in staat om ondanks hun bezorgdheid en verdriet toch weer terug te keren naar het normale dagelijkse leven. Ze gaan gewoon naar school, willen afspreken met vrienden en blijven hun hobby's uitvoeren. Als u toch bezorgd bent of het gedrag van uw kind nog wel een normale reactie is, dan zijn dit symptomen om op te letten:

- buikpijn
- hoofdpijn
- slecht slapen
- nachtmerries
- woede-uitbarstingen
- bedplassen
- terugval in ontwikkeling of schoolprestaties
- teruggetrokken gedrag
- somberheid

Heeft u vragen of maakt u zich zorgen over (veranderingen) bij uw kind? Bespreek dit met uw behandelend arts, verpleegkundige of huisarts. Zij kunnen u doorverwijzen naar ons [team Psychosociale Oncologie](#).

Nuttige informatiebronnen

✓ Websites

Voor ouders

Kankerspoken - <https://www.kankerspoken.nl/>

Langs de zijlijn - <https://www.langsdezijlijn.com/>

Kanker.nl - <https://www.kanker.nl/>

Toon Hermans Huis Maastricht - <http://www.toonhermanshuismaastricht.nl/>

CJGo43 - <https://www.cjgo43.nl/>

- Homestart
- Buurtgezinnen

Voor kinderen

Kankerspoken

Klokhuis

Kanker.nl

Toon Hermans Huis Maastricht

Headspace - laagdrempelige psychische hulp voor jongeren

Voor in de klas

- Lessenpakket vrij te downloaden
- Met kinderen over kanker praten in de klas
- Het klokhuis - informatie over kanker

✓ Brochures en boeken

Brochures en boeken voor ouders

- Kanker in het gezin. Ingeborg Douwestichting
- Kinderen helpen bij verlies. Manu Keirse
- Als kanker je gezin treft. Leoniek van der Maarel.
- ByNel, 51 columns in het teken van veerkracht. Nel Kleverlaan
- Ben effe weg. Irene Jansen.
- Kankervrij!? Sheila R. Prins-Knight
- Wanneer je als ouder kanker hebt – een praktische gids voor gezinnen met kinderen – Dineke Verkaik – 2020

Brochures en boeken voor kinderen

Peuter- en kleutertijd

- Mama heeft kanker. Sine Van Mol en Ann De Bode. Prentenboek voor kinderen vanaf 2 jaar.
- De longkanker van Opa Ties. A. de Christal. Vanaf 3 jaar.
- Mama's borst is ziek. Hanneke de Jager. Lft. 3-6 jaar
- Mamma heeft bloot haar. H. Karthaus. Lft. 3-8 jaar.
- Radio-Robbie en zijn gevecht tegen de slechte kankercellen. Naafs-Wilstra. Vanaf 4 jaar.
- Grote boom is ziek Nathalie Slosse Vanaf 4 jaar.
- Toverdruppels. Nathalie Slosse. Vanaf 4 jaar.
- Joost en het gemene spookje. Lft. 4-8 jaar.
- 'De tuin van Jonas'. Brigitte Mercier-Schuermans Uitgave: Stichting tegen Kanker. Lft. 4 - 12 jaar
- Doe boek voor ouders en kinderen. Wendy Bassant & Peter Swart. vanaf 5 jaar
- Het hart van mama. Pascale de Snijder. Lft. 5 – 8 jaar
- Immuno-Lisa. Een prentenboekje dat in eenvoudige woorden en aan de hand van kleurrijke tekeningen uitlegt wat kanker is en wat immunotherapie doet. Lft. 5-8 jaar.

Schoolkind (6 tot 12 jaar)

- De tuin van Jonas. Brigitte Mercier-Schuermans Uitgave: Stichting tegen Kanker. Lft. 4 - 12 jaar.
- Joost en het gemene spookje. Lft. 4-8 jaar.
- Mamma heeft bloot haar. H. Karthaus. Lft. 3-8 jaar.
- Doe boek voor ouders en kinderen. Wendy Bassant & Peter Swart. Vanaf 5 jaar.
- Het hart van mama. Pascale de Snijder. Lft. 5 – 8 jaar.
- Immuno-Lisa. Een prentenboekje dat in eenvoudige woorden en aan de hand van kleurrijke tekeningen uitlegt wat kanker is en wat immunotherapie doet. Lft. 5-8 jaar.
- Knkrwrdbk Woordenboek voor kinderen met een vader of moeder met kanker. Lft. 6 -12 Nel Kleverlaan
- Mamma heeft een knobbeltje. Pieke Stuvet. Vanaf 10 jaar.
- Gewoon pech. Esther Smid. Vanaf 11 jaar.
- Het grote Klokhuisboek. Fiona Rempt Lft. 9-12 jaar .
- Twee tieten in een envelop. Wim Daniëls. Vanaf 10 jaar.
- Ik ben Jack! Jack leert over kanker. Daniëlle van Caspel & Angeliqve van Staveren. Kinderen in de basisschoolleeftijd.
- Wanneer je moeder of vader kanker heeft – een werkboek – Dineke Verkaik - 2020

Puberteit

- Mamma heeft een knobbeltje. Pieke Stuvet. Vanaf 10 jaar.
- Twee tieten in een envelop. Wim Daniëls. Vanaf 10 jaar.
- Gewoon pech. Esther Smid. Vanaf 11 jaar.
- Ben effe weg. Irene Jansen. Lft. 12 -16 jaar .
- Wanneer je moeder of vader kanker heeft – een werkboek – Dineke Verkaik - 2020

Voor in de klas

- Grote woorden bij kanker – Cindy Verhulst

✓ DVD's/spellen voor kinderen

Wij adviseren ouders om deze DVD's vooraf bekijken om te bepalen of de inhoud past bij uw kind.

Storm

Emma, Thijs, Jordy, Wessel en Janine klimmen in het nest van Storm om hem te vertellen over hun papa of mama die kanker heeft, over hun verdriet, over boos en bang zijn. Voor kinderen van 6-9 jaar.

Verdriet door je hoofd

De documentaire Verdriet door je hoofd geeft een kijkje in de wereld van kinderen met een vader of moeder met kanker. De kinderen (6 – 16 jaar) hebben ouders die nog worden behandeld, ernstig ziek of alweer aan de beterende hand zijn.

De praatstoel

Anouk, Maarten en Bonnie hebben een praatstoel gemaakt. Het zijn drie heel speciale stoelen. Terwijl ze in de stoel zitten vertellen ze over wat er met hun vader of moeder aan de hand is, met wie ze daarover praten en hoe ze zich voelen. Voor kinderen van 9-12 jaar.

Halte kanker

Anthony, annemiek, Ellen, Justin Debbie, Tim en Lisette (13-19 jaar) vertellen niet alleen hun verhaal, maar geven ook tips en informatie.

Voor jongeren van 12 tot 19 jaar die een vader of moeder hebben met kanker is de DVD gratis.

Kwartetspel om te praten over verlies

Kwartetspel "niet hier, wel dichtbij" van Larissa van der Molen.

✓ Boeken die u kunt lenen in ons ontmoetingscentrum

Algemeen

Tot 4 jaar:

- Grote boom is ziek

4-10 jaar:

- Ik ben Jack

Vanaf 6 jaar:

- Chemo Casper
- Radio Robbie

Vanaf 9 jaar:

- Het klokhuisboek over kanker

Borstkanker

Peuters/kleuters:

- SSSSt mama slaapt
- Het staatje van mama Nijlie is ziek

3-6 jaar:

- Mamma's borst is ziek

4-8 jaar:

- Prinses Lucie

5-8 jaar:

- Mamma's foobies

Vanaf 8 jaar:

- Mamma heeft een knobbeltje
- Gewoon pech

Borstkanker

Vanaf 9 jaar:

- Het monster van mama

Vanaf 10 jaar:

- Twee tietten in een envelop

Vanaf 11 jaar:

Knobbelmonsters en ander gespuis

10-12 jaar:

- De tietjes van mijn moeder

Contact

Voor meer informatie of het maken van een afspraak kunt u mailen naar poli.oncologie@mumc.nl. U kunt ook telefonisch contact opnemen.

Ontmoetingscentrum:

043-387 26 00

Medisch Maatschappelijk Werk:

043-387 51 18

Polikliniek Oncologie:

043-387 64 00

Pedagogisch team:

043-387 77 20

[Patiëntinformatie: hoe vertel ik mijn kinderen dat ik niet meer beter word](#)

Geraadpleegde informatiebronnen

Deze informatie is tot stand gekomen met behulp van verschillende zorgprofessionals, patiënten, reeds bestaande informatie en wetenschappelijke literatuur.